

XB-132

T.Y. B.Com.

March-2013

Management Accounting & Auditing : Paper-V**(Adv. Accounting & Auditing)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) જરૂરી ગણતરીઓ તમારા જવાબના ભાગ રૂપે દર્શાવો.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ - I

1. તા. 31-3-2011 અને 31-3-2012ના રોજના ગોપાલ લિમિટેડના ટૂંકાવેલા પાકાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે :

12

જવાબદારીઓ	31-3-12 ₹ '000	31-3-11 ₹ '000	મિલકતો	31-3-12 ₹ '000	31-3-11 ₹ '000
ઈક્વિટી શેરમૂડી	700	500	જમીન મકાન	300	250
10%ની રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી, પૂરી ભરપાઈ થયેલ	100	400	સાંચા અને યંત્રો	765	300
મૂડી પરત અનામત	100	—	રોકાણો	130	100
મૂડી અનામત	200	—	સ્ટોક	45	160
સામાન્ય અનામત	50	300	લેણીહૂંડીઓ	80	50
નફા-નુકસાન ખાતું	150	100	દેવાદારો	150	170
10% ડિબેન્યરો	300	—	રોકડ અને બેંક	370	455
લેણદારો	30	80	પ્રાથમિક ખર્ચા	20	30
દેવીહૂંડીઓ	40	30	વિદેશી હૂંડિયામણાં	140	65
નહિ ચૂકવાયેલ ખર્ચા	30	20	નુકસાન		
કરવેરાની જોગવાઈ	150	50			
સૂચિત ડિવિડન્ડ	150	100			
	2,000	1,580		2,000	1,580

વધારાની માહિતી :

- (1) જમીનનો એક ટુકડો કે જેની કિંમત ₹ 1,20,000 હતી, તે ₹ 1,50,000ની કિંમતે વેચવામાં આવ્યો અને બાકીની જમીનનું પુનઃ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું. મૂડી અનામત ખાતું જમીન વેચાણના અને પુનઃ મૂલ્યાંકનના નફાનું જ બનેલું છે.
- (2) તા. 1લી એપ્રિલ 2011ના રોજ એક યંત્ર (મૂ.કિં. ₹ 80,000 અને ઘસારા બાદ કિંમત ₹ 40,000) ₹ 1,00,000માં વેચવામાં આવ્યું અને નવા યંત્રની ખરીદી અંગે, અંશતઃ ચૂકવણી પેટે ₹ 2,00,000ના 10% ડિબેન્યરો સરભર કિંમતે આપવામાં આવ્યા.
- (3) ₹ 40,000ની પડતર કિંમતના રોકાણો ₹ 30,000માં વેચવામાં આવ્યા.
- (4) રોકાણોની ખરીદી પહેલાંનું ડિવિડન્ડ ₹ 40,000 મળેલું છે, જે રોકાણોની પડતર સામે માંડી વાળેલ છે.

- (5) ₹ 25,000 નું વિદેશી હૂંડિયામણનું નુકસાન, સામાન્ય અનામત ખાતે માંડવાળ કરવામાં આવ્યું છે.
(6) ચાલુ વર્ષની આવકવેરાની જવાબદારી ₹ 1,30,000 અંદાજવામાં આવી છે.
(7) સાંચા અને યંત્રો ઉપર 15% ઘસારો માંડી વાળવામાં આવ્યો છે. પરંતુ જમીન-મકાન ઉપર કોઈ જ ઘસારો ગણવામાં આવ્યો નથી.

તા. 31-3-2012ના રોજ હિસાબી ધોરણ 3 (AS 3) મુજબનું રોકડ પ્રવાહનું પત્રક તૈયાર કરો અને તમારા જવાબના ભાગરૂપે જરૂરી ખાતાં બનાવો.

અથવા

- (a) નીચેની વિગતો પરથી ધંધાની કામગીરીમાંથી ઉદ્ભવતા રોકડ પ્રવાહની ગણતરી કરો : 7

વિગત	1-4-2011 ₹	1-4-2012 ₹
નફા-નુકસાન ખાતું	1,80,000 (ઉધાર)	3,66,000 (ઉધાર)
સામાન્ય અનામત	50,000	80,000
ઘસારાભંડોળ ખાતું	40,000	70,000
નહિ ચૂકવાયેલા ખર્ચા	10,000	60,000
પાઘડી	70,000	50,000
દેવાદારો	1,00,000	60,000
લેણદારો	1,25,000	2,00,000

વર્ષ દરમિયાન ₹ 50,000ની કિંમતનું એક યંત્ર, કે જેની ઉપર ₹ 12,000 ઘસારો માંડી વાળવામાં આવ્યો હતો તે, ₹ 55,000ની કિંમતે વેચી દેવામાં આવ્યું છે.

- (b) સામાન્ય માપ (common size) ના પત્રકો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 5

2. એક કંપની લિમિટેડના ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી મળે છે : 11

	₹
ચોખ્ખો નફો (60% કરવેરા બાદ કર્યા પછીનો)	4,00,000
શરૂઆતનો સ્ટોક	4,00,000
છેવટનો સ્ટોક	2,00,000
ઈકિવટી શેરમૂડી	25,00,000
10% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	10,00,000
10% ડિબેન્ચરો	4,00,000
10% લાંબાગાળાની લોન	5,00,000
રાખી મૂકેલી કમાણી	4,00,000
ચાલુ મિલકતો	15,00,000
અવાસ્તવિક મિલકતો	2,00,000

- (1) દેવાદારો અને લેણીહૂંડી, ચાલુ મિલકતોના $\frac{1}{3}$ ભાગે છે.
(2) કમ્પનીનો કાચાનફાનો ગુણોત્તર અને સ્ટોકનો ચલનદર અનુક્રમે 33.333% અને 10 છે.
(3) કુલ વેચાણના $\frac{3}{5}$ ભાગનું વેચાણ, ઉધાર વેચાણ છે.

તમારે ગણતરી કરવાની છે :

- (1) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
(2) સંચાલન ગુણોત્તર
(3) કુલ રોકાયેલ મૂડી પર વળતરનો દર
(4) દેવાદારોનો ગુણોત્તર (વર્ષના દિવસો 360)

અથવા

(a) હિસાબી ધોરણ 20 મુજબ શેરદીઠ કમાણી (EPS) સમજાવો. 5

(b) હિસાબી ગુણોત્તરોના વિશ્લેષણ અને અર્થઘટનની મર્યાદાઓ જણાવો. 6

3. તા. 31-3-2012ના રોજ નંદ લિમિટેડ અને આનંદ લિમિટેડના પાકાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે : 12

જવાબદારીઓ	નંદ લિમિટેડ ₹ '000	આનંદ લિમિટેડ ₹ '000	મિલકતો	નંદ લિમિટેડ ₹ '000	આનંદ લિમિટેડ ₹ '000
ઈક્વિટી શેરમૂડી, દરેક ₹ 100નો એક, પૂરા ભરપાઈ થયેલ	1,250	900	સ્થિર મિલકતો	1,150	650
10% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી, દરેક ₹ 100નો એક, પૂરા ભરપાઈ થયેલ	250	—	ચાલુ મિલકતો	830	670
રોકાણ વળતર અનામત	—	20	પ્રાથમિક ખર્ચા	—	20
નિકાસ નફાનું અનામત	60	40			
સામાન્ય અનામત	40	90			
નફા-નુકસાન ખાતું	150	120			
12% ડિબેન્ચરો દરેક ₹ 100નો એક	100	70			
ચાલુ જવાબદારીઓ	130	100			
	1,980	1,340		1,980	1,340

નંદ લિમિટેડ અને આનંદ લિમિટેડનો ધંધો નીચેની શરતોએ લઈ લેવા માટે, સુનંદ લિમિટેડની સ્થાપના કરવામાં આવી :

- (1) સુનંદ લિમિટેડ, ઉપરોક્ત બંને કંપનીઓનો ધંધો કુલ ₹ 27 લાખની કિંમતે લઈ લેશે. અને તે પેટે ઈક્વિટી શેર, દરેક ₹ 10 નો એક તેવા, 20% પ્રીમિયમથી આપશે.
- (2) નંદ લિમિટેડ અને આનંદ લિમિટેડના શેરહોલ્ડરો, તેમના શેરની ચોખ્ખી મિલકતોના પ્રમાણમાં, સુનંદ લિમિટેડના શેરો મેળવશે.
- (3) નંદ લિમિટેડ અને આનંદ લિમિટેડના ડિબેન્ચરો પેટે સુનંદ લિમિટેડ 15%ના દરેક ₹ 100નો એક તેવા, ડિબેન્ચરો એટલી સંખ્યામાં આપશે કે જેથી તેમની વ્યાજની આવક પહેલાંની જેમ જ જળવાઈ રહે.
- (4) કાનૂની અનામતો હજુ વધુ 3 વર્ષ રાખવી જરૂરી છે.
- (5) નંદ લિમિટેડ અને આનંદ લિમિટેડની સ્થિર મિલકતો અનુક્રમે ₹ 12 લાખ અને ₹ 7 લાખ આંકવામાં આવી છે.
- (6) સુનંદ લિમિટેડ સંયોજનનો ખર્ચ ₹ 10,000 ચૂકવશે.

જો આ સંયોજન વિલીનીકરણના સ્વરૂપનું હોય તો, ત્રણેય કંપનીઓના ચોપડે જરૂરી આમનોંધો લખી, સુનંદ લિમિટેડનું નવું પાકું સરવૈયું બનાવો.

અથવા

જો આ સંયોજન ખરીદીના સ્વરૂપનું હોય તો, ત્રણેય કંપનીઓના ચોપડે જરૂરી આમનોંધો લખી, સુનંદ લિમિટેડનું નવું પાકું સરવૈયું બનાવો.

વિભાગ – II

4. ડિવિઝન્ડ જાહેર કરવા અંગે અને તેની ચૂકવણી અંગે કંપની ધારાની જોગવાઈઓ અને ઓડીટરની ફરજો જણાવો. 13

અથવા

કંપનીનું ઓડીટ શરૂ કરતાં પહેલાં ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દાઓ જણાવો.

5. તફાવત જણાવો : 12

- (i) ઓડીટ અહેવાલ અને પ્રમાણપત્ર
(ii) ઓડીટ અને અન્વેષણ

અથવા

ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા ચાલતી હોસ્પિટલ માટે ઓડીટ કાર્યક્રમ તૈયાર કરો.

6. સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો : 10

- (1) દરેક કંપનીઓએ નીચેની વિગતોને લગતા યોગ્ય હિસાબી ચોપડાઓ ફરજિયાતપણે રાખવા જોઈએ :
- (i) રોકડની આવક-જાવક, મિલકતો તથા દેવાં
(ii) ખરીદ અને વેચાણ
(iii) રોકડની આવક-જાવક, ઊપજખર્ચ, મિલકતો તથા દેવાં
- (a) (i) અને (ii) બંને (b) ફક્ત (i)
(c) ફક્ત (iii) (d) ફક્ત (ii)
- (2) કંપની ધારાની જોગવાઈઓ, અનુસાર નફા-નુકસાન ખાતાની તારીખ અને તે રજૂ કરવામાં આવ્યું હોય તે વાર્ષિક સામાન્ય સભાની તારીખ વચ્ચેનો સમયગાળો _____ થી વધવો જોઈએ નહિ.
- (a) છ માસ (b) ત્રણ માસ
(c) નવ માસ (d) ચાર માસ
- (3) નહિ ચૂકવાયેલ ડિવિઝન્ડ, તે જાહેર કર્યાના _____ દિવસ પછી, તે અંગેના ખાસ નહિ ચૂકવાયેલ ડિવિઝન્ડના ખાતામાં જમા કરાવી દેવાનું રહેશે.
- (a) 30 (b) 42
(c) 37 (d) 60
- (4) ઓડીટરના અહેવાલની તારીખ એવી ન હોવી જોઈએ કે જે,
- (a) વહીવટકર્તાઓએ જે તારીખે હિસાબો મંજૂર કર્યા હોય, તેનાથી પહેલાંની હોય.
(b) બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની જે સભામાં હિસાબો મંજૂર કર્યા હોય, તેનાથી પછીની હોય.
(c) વાર્ષિક સામાન્ય સભાની તારીખ
(d) (b) અને (c) બંને
- (5) કંપનીધારા મુજબ ઓડીટરે સભ્યોને અમુક બાબતો વિષે પોતાનો અહેવાલ આપવાનો હોય છે. તેમાં નીચેનામાંથી શેનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (a) ન.નુ. ખાતાની સાથે આપવામાં આવેલ દરેક દસ્તાવેજો.
(b) પા.સ.નો 'ભાગ હોય' અથવા તેની સાથે 'જોડેલ હોય' તેવા દરેક દસ્તાવેજો.
(c) તેણે તપાસેલ હિસાબો અંગે
(d) તેના હોદ્દાની મુદત દરમ્યાન કંપનીની સામાન્ય સભામાં રજૂ કરવામાં આવે તેવા દરેક પાકા સરવૈયા અને ન.નુ. ખાતા અંગે.

XB-132

T.Y. B.Com.

March-2013

Management Accounting & Auditing : Paper V**(Adv. Accounting & Auditing)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Show necessary calculations as a part of your answer.
 (2) Figures to the right side indicates marks.

Section – I

1. The summarized Balance Sheets of Gopal Ltd. as on 31-3-2011 and 31-3-2012 are as under :

12

Liabilities	31-3-12 ₹ '000	31-3-11 ₹ '000	Assets	31-3-12 ₹ '000	31-3-11 ₹ '000
Equity share capital	700	500	Land & Building	300	250
10% Redeemable preference share capital fully paid up	100	400	Plant & Machinery	765	300
Capital Redemption Reserve	100	–	Investments	130	100
Capital Reserve	200	–	Inventory	45	160
General Reserve	50	300	Bills Receivables	80	50
Profit & Loss A/c	150	100	Debtors	150	170
10% Debentures	300	–	Cash & Bank	370	455
Creditors	30	80	Preliminary Expenses	20	30
Bills Payables	40	30	Foreign Exchange Loss	140	65
Outstanding Expenses	30	20			
Provision for taxation	150	50			
Proposed dividend	150	100			
	2,000	1,580		2,000	1,580

Additional Information :

- (1) A piece of land the cost of which was ₹ 1,20,000, has been sold out for ₹ 1,50,000 and remaining land was revalued. Capital reserve account is consisted of profit on sale and profit on revaluation of land only.
- (2) On 1st April, 2011, a plant (original cost ₹ 80,000 and W.D.V. ₹ 40,000) was sold for ₹ 1,00,000 and 10% Debentures worth ₹ 2,00,000 were issued at par, as a part of consideration, for the new plant acquired.
- (3) Investments costing ₹ 40,000, were sold for ₹ 30,000.
- (4) Pre-acquisition dividend received ₹ 40,000 was adjusted against cost of investments.

- (5) Foreign exchange loss of ₹ 25,000 was adjusted against General Reserve.
- (6) Income tax liability for the current year is estimated at ₹ 1,30,000.
- (7) Depreciation at 15% has been written off from plant and machinery account but no depreciation has been charged on Land & Building Account.

Prepare Cash Flow Statement as on 31-3-2012 according to AS 3 and prepare necessary Accounts as a part of your answer.

OR

- (a) From the following information, calculate Cash Flow from Operating activities of a business : 7

Particulars	1-4-2011 ₹	1-4-2012 ₹
Profit & Loss A/c	1,80,000 (Dr.)	3,66,000 (Dr.)
General Reserve	50,000	80,000
Depreciation Fund A/c	40,000	70,000
Outstanding Expenses	10,000	60,000
Goodwill	70,000	50,000
Debtors	1,00,000	60,000
Creditors	1,25,000	2,00,000

During the year, plant costing ₹ 50,000 on which depreciation of ₹ 12,000 was written off, is sold for ₹ 55,000.

- (b) Explain common size statements with illustration. 5

2. The following information is available from the books of a company limited : 11

	₹
Net profit (after 60% tax)	4,00,000
Opening Stock	4,00,000
Closing Stock	2,00,000
Equity share capital	25,00,000
10% Preference share capital	10,00,000
10% Debentures	4,00,000
10% long term loan	5,00,000
Retained earnings	4,00,000
Current Assets	15,00,000
Fictitious Assets	2,00,000

- (1) Debtors and bills receivables are $\frac{1}{3}$ of current assets.
- (2) Gross profit ratio and stock turnover ratio of the company is 33.333% and 10 respectively.
- (3) Credit sales are $\frac{3}{5}$ of the total sales.

You are required to calculate :

- (1) Net Profit Ratio
- (2) Operating Ratio
- (3) Return on total capital employed
- (4) Debtors Turnover Ratio (360 days of a year)

OR

- (a) Explain Earnings per share as per AS 20. 5
 (b) Narrate the limitations of analysis and interpretation of accounting ratios. 6

3. The followings are the Balance Sheets of Nand Ltd. and Anand Ltd. as on 31-3-2012 : 12

Liabilities	Nand Ltd. ₹ '000	Anand Ltd. ₹ '000	Assets	Nand Ltd. ₹ '000	Anand Ltd. ₹ '000
Equity share capital of ₹ 100 each, fully paid up	1,250	900	Fixed Assets	1,150	650
10% preference share capital of ₹ 100 each fully paid up	250	–	Current Assets	830	670
Investment allowance reserve	–	20	Preliminary Expenses	–	20
Export profit reserve	60	40			
General Reserve	40	90			
Profit & Loss A/c	150	120			
12% Debentures of ₹ 100 each	100	70			
Current Liabilities	130	100			
	1,980	1,340		1,980	1,340

A new company Sunand Ltd. was formed to takeover the business of Nand Ltd. and Anand Ltd. on the following terms :

- (1) Sunand Ltd. will take over both the companies at a total price of ₹ 27 lakhs, to be discharged by issue of equity shares of ₹ 10 each, at a premium of 20%.
- (2) The shareholders of Nand Ltd. and Anand Ltd., to get shares in Sunand Ltd., in the ratio of net assets value of their respective shares.
- (3) Debentures of Nand Ltd. and Anand Ltd. will be discharged by the issue of sufficient number of 15% debentures of ₹ 100 each of Sunand Ltd., so as to maintain the same amount of interest.
- (4) Statutory Reserves are to be maintained for 3 more years.
- (5) Fixed Assets of Nand Ltd. and Anand Ltd. are valued ₹ 12 lakhs and ₹ 7 lakhs respectively.
- (6) Sunand Ltd. shall pay the cost of amalgamation of ₹ 10,000.

Pass necessary Journal Entries in the books of all companies and prepare a new Balance Sheet in the books of Sunand Ltd., if amalgamation is in the nature at merger.

OR

Pass necessary Journal Entries in the books of all companies and prepare a new Balance Sheet in the books of Sunand Ltd., if amalgamation is in the nature of purchase. 12

Section – II

4. Narrate the provisions of Companies Act and explain auditor's duties in respect of declaration and payment of dividend. 13

OR

Narrate the points which should be taken into consideration before commencing the audit of a company. 13

5. Distinguish between : 12
(i) Audit Report and Certificate
(ii) Audit and Investigation

OR

Prepare Audit Programme of a Hospital run by a charitable trust. 12

6. Select correct answer : 10

- (1) Every company must maintain proper books of accounts with respect to :
(i) Cash receipts-payments, assets & liabilities
(ii) Sales and purchases
(iii) Cash Receipts-Payments, Income-Expenditure, Asset & Liabilities
(a) both (i) and (ii) (b) only (i)
(c) only (iii) (d) only (ii)
- (2) As per the requirements of Companies Act, the gap between date of Profit & Loss A/c and the date of A.G.M. at which it is laid, should not exceed :
(a) Six months (b) Three months
(c) Nine months (d) Four months
- (3) Unpaid dividend should be transferred to a special unpaid dividend A/c after _____ days of declaration of dividend.
(a) Thirty (b) Forty two
(c) Thirty seven (d) Sixty
- (4) The date of auditor's report should not be
(a) earlier than the date on which the accounts are approved by the management.
(b) later than the date on which the accounts are approved in the Board's meeting
(c) the date of AGM
(d) Both (b) and (c)
- (5) Companies Act requires the auditor to give his report to the members of the company on certain matters. Which of the following is not included in the above ?
(a) Every document which is attached to Profit & Loss A/c.
(b) Every document that is a 'part of' or 'annexed to' the Balance Sheet.
(c) Accounts examined by him.
(d) Every Balance Sheet and P & L A/c laid before a general meeting during his tenure.
-